

DEFORMATIES IN DE SCHAARPOTEN VAN PALAEMON ADSPERSUS RATHKE (CRUSTACEA, DECAPODA)

door

G. R. HEEREBOUT

Rijksmuseum van Natuurlijke Historie, Leiden

Bij een onderzoek van materiaal van *Palaemon adspersus* Rathke, 1837, uit Noorwegen en Nederland werden in een aantal monsters exemplaren met afwijkingen aan de chela van de eerste en tweede pereiopoden gevonden. Het Noorse materiaal is afkomstig van twee vindplaatsen in de Oslofjord, de Nederlandse dieren kwamen uit het Gat van Ouwerkerk (= Inlaag 1953) bij Ouwerkerk op Schouwen-Duiveland (Zeeland).

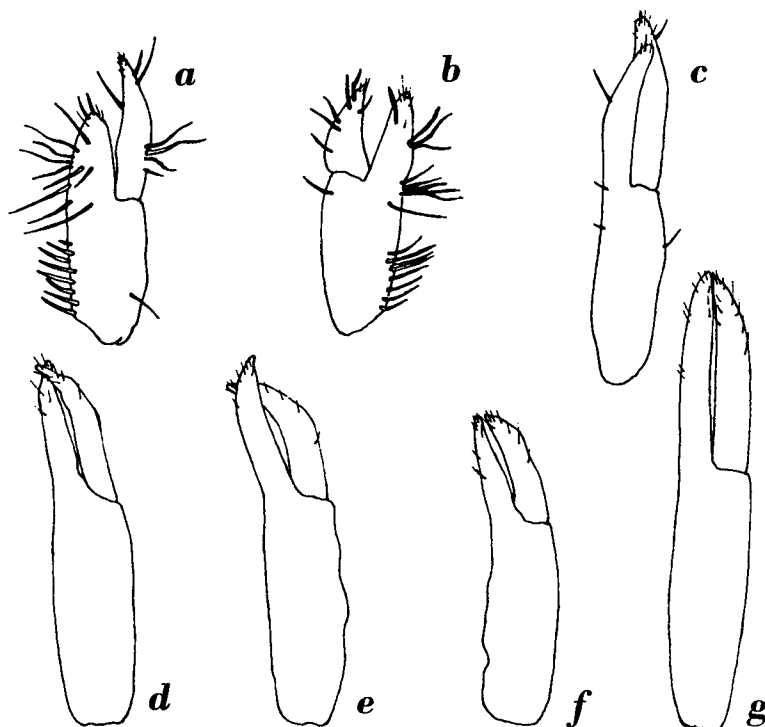

Fig. 1. *Palaemon adspersus* Rathke. a-c, materiaal uit Oslofjord; d-g, materiaal uit het Gat van Ouwerkerk. a, b, misvormde schaar van linker eerste pereiopood; c-f, misvormde schaar van linker tweede pereiopood; g, normale schaar van linker tweede pereiopood.

Bij de afwijkende exemplaren zijn de vingers van de scharen verkort en opgezwollen en soms ongelijk van lengte; zij sluiten vaak niet meer opeen. De palm is in sommige gevallen ook enigszins onregelmatig van vorm. Enkele van deze deformaties zijn in fig. 1 aangegeven.

Het percentage van de dieren met gedeformeerde scharen is opmerkelijk hoog in de onderzochte monsters zoals uit de volgende tabel blijkt:

Vindplaats	datum	totaal aantal exemplaren	aantal met deformatie
Malmøen, Oslofjord	4 mei 1908	9	3
Hallangspollen, Oslofjord	11 aug. 1909	6	2
Hallangspollen, Oslofjord	30 aug. 1910	49	21
Hallangspollen, Oslofjord	30 aug. 1911	19	4
Inlaag 1953, Ouwerkerk	11 nov. 1962	5	3

Dit verschijnsel, waarvan de oorzaak mij niet bekend is, leek mij het vermelden waard, te meer daar de dieren overigens geheel normaal van bouw leken.

Het Delta Instituut te Yerseke was zo vriendelijk mij het Nederlandse materiaal ter beschikking te stellen, terwijl het Noorse materiaal afkomstig is uit het Zoologisch Museum te Oslo.

SUMMARY

Among material of *Palaemon adspersus* Rathke from various localities in Norway and one in the Netherlands, specimens with malformed chelae of the first and second legs (fig. 1) were noted. The fingers were often shortened, twisted, or otherwise deformed, sometimes also the palm proved to be of irregular shape. The percentage of abnormal specimens in the samples in which they were found, as a rule was quite high as is shown by the table, in which the third column indicates the total number of specimens in the samples, while the fourth column gives the number of deformed specimens.